

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde ideer til konkrete handlingsplaner for målrettet opkvalificering af lokal arbejdskraft i Grønland med henblik på beskæftigelse i forbindelse med eksempelvis nuværende og kommende minesprojekter. Handlingsplanen skal blandt andet anvise konkrete uddannelsesforløb, certifikatkurser, efteruddannelsestilbud og samarbejdsmodeller mellem Naalakkersuisut, kommunen, Majoriaq, relevante uddannelsesinstitutioner og råstofsekskaberne. Handlingsplanen opdeles til Inatsisartut inden FM 2027.

(Medlem af Inatsisartut, Hans-Erik Enoksen, Demokraatit)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked, Familier og Indenrigsanliggender)

1. behandling

Tak Hans-Erik Enoksen, Demokraatit, for at stille forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde ideer til konkrete handlingsplaner for målrettet opkvalificering af lokal arbejdskraft i Grønland med henblik på beskæftigelse i forbindelse med eksempelvis nuværende og kommende mineprojekter. Handlingsplanen foreslås at omfatte, at der blandt andet skal anvises konkrete uddannelsesforløb, certifikatkurser, uddannelsestilbud og samarbejdsmodeller mellem Naalakkersuisut, kommunen, Majoriaq, relevante uddannelsesinstitutioner og råstofsekskaberne.

Naalakkersuisuts beskæftigelsesstrategi gældende i perioden 2026 – 2035, lægger blandt andet op til, at målrettede initiativer, herunder behovstyret tilgang til opkvalificering af arbejdskraften styrkes for at matche erhvervslivets behov. Derudover er der forslag til Inatsisartutbeslutning punkt nr. 297 om, at Naalakkersuisut pålægges at gennemføre en landsdækkende uvildig analyse af kompetencebehovet på det private og det offentlige arbejdsmarked i alle bosteder i landet. Analysen skal identificere arbejdsmarkedets efterspørgsel efter kompetencer og danne grundlag for tilpasning og prioritering af uddannelses- og kursusudbuddet ved landets uddannelsesinstitutioner.

Ifølge Naalakkersuisut arbejdsmarkedsredegørelse vedr. 2025, så kan det ses, at råstofsektoren med sine 93 fuldtidsansatte i gennemsnit pr. måned udgør 0,3 % af samlet beskæftigelse i Grønland. 66 af dem er født i Grønland, mens 27 af dem er født uden for Grønland. Top 5 brancher i andel af samlet beskæftigelse er social beskyttelse (17 %), fiskerisektoren (14,8 %), engros- og detailhandlen (10,7 %), undervisning (8,6 %) og bygge- og anlæg (7,5 %). De 5 største brancher udgør 59 % af den samlede beskæftigelse.

For så vidt angår råstofsekskaberne bemærkes, at forpligtelser vedrørende oplæring og anvendelse af lokal arbejdskraft allerede indgår i de samarbejdsaftaler (IBA-aftaler), der indgås i tilknytning til udnyttelsestilladelser. Der eksisterer således allerede et grundlag for samarbejde mellem råstofsekskaberne, brancheskolerne og Majoriaq Centrene. Her skal gøres opmærksom på, at der er efterforskningsfase, etableringsfase, udnyttelsesfase og afviklingsfase i råstofprojekter. Der er kun 6 projekter, der har fået udnyttelsestilladelse i Grønland, hvoraf den reelle start af aktiviteter til udnyttelse kan være en langsom og proces.

I tråd med kompetencebehovsanalysens¹ resultater, vil der kunne igangsættes kompetencegivende indsatser, hvor der er identificeret et konkret behov.

De konkrete økonomiske konsekvenser af kompetencegivende indsatser kan først opgøres, når kompetencebehovet og indsatsernes omfang er nærmere fastlagt. Igangsættelse af indsatser i 2028 forudsætter derfor bevillingsmæssig dækning.

Med afsæt i ovenstående indstiller Naalakkersuisut følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut såfremt EM2026/297 vedtages, på baggrund af resultaterne fra den uvildige kompetenceanalyse pålægges at iværksætte kompetencegivende indsatser, hvor der er identificeret konkrete behov, og at kompetencegivende indsatser igangsættes i 2028.

Med disse ord vil jeg overlade punktet til Inatsisartuts videre behandling.

¹ I henhold til EM2026/297